

Subjekt jako „jsoucí“?

Je třeba řešit otázku, můžeme-li – a pokud ano, v jakém smyslu – chápat „subjekt“ jako „jsoucí“, eventuelně jako „jsoucno“. Subjekt sám není a nemůže být samostatně „jsoucí“, ale je vždycky subjektem něčeho nebo vzhledem k něčemu (konkrétně třeba nějaké pravé události, pravého jsoucna). Být subjektem v některých případech znamená něco jako být centrem, středem, ústředním či vládnoucím, regulativním ‚čímsi‘, a to buď (nepředmětně, niterně) vztaženým k nějaké pravé události (čímsi neoddělitelně s ní spjatým), anebo se jako jeden ze subjektů podílet na vztahu k nějaké (třeba i nepravé) ‚události‘, případně i hromadě – ale zvnějšku (a tedy v zásadě oddělitelně). Subjekt sám nemá vlastního bytí, ale podílí se na bytí celé (pravé) události (ona sama si ho vytváří a udržuje), ale představuje cosi jako ‚místo‘ (*topos*) průniku budoucí do aktuality. V tomto ‚místě‘ se subjekt prostřednictvím zvláštní akce (odlišné ode všech ostatních) ‚otvírá‘ tomu, co přichází z budoucí (a částečně z budoucnosti vůbec), a to pouze a výhradně za cenu toho, že sám sebe vlastně opouští (a ponechává to odejít do bylosti). Toto opouštění sebe, spojené s novými a novými návraty k sobě, budeme nazývat ‚existováním‘, a to v jistém navázání na etymologii řeckého slova „*ekstasis*“, jež později dostalo jiné významy (dokonce už v přeladu do latiny – odvozeno od *ex-sisto*).

(Písek, 121101-1.)